

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативно-правове регулювання обліку

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Нормативно-правове регулювання обліку
Освітня програма	Облік і оподаткування
Спеціалізація	Облік і оподаткування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	III/VI
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета: Формування системи теоретичних і практичних знань в законодавчого забезпечення та регулювання обліку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Нормативно-правове регулювання обліку» є:

- набуття вмінь аналізу практики застосування законодавства в сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- сприяння розвитку у студентів самостійності мислення; - засвоєння студентами юридичної лексики і термінології; - формування правової культури студентів.

Досконале вивчення дисципліни дозволить запобігти помилкам при застосуванні законодавства в сфері бухгалтерського обліку, успішно вирішувати завдання по зміцненню законності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- напрями та тенденції розвитку, важливі проблеми оновлення й удосконалення законодавства в сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- правові засади та основні принципи організації та здійснення діяльності в сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності.
- знати особливості правового регулювання бухгалтерського обліку в Україні, стислий зміст найбільш важливих законодавчих документів, що регулюють ведення обліку та порядок складання звітності;

вміти: володіти знаннями з теоретичних засад бухгалтерського обліку;

- використовувати методологічні прийоми під час проведення наукових досліджень з бухгалтерського обліку;
- самостійно аналізувати зміст законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів законодавства в сфері бухгалтерського обліку;
- тлумачити правові норми й роз'яснювати вимоги законів та інших нормативно-правових актів у галузі регулювання в сфері бухгалтерського обліку;
- розв'язувати конкретні правові ситуації, що виникають у практиці здійснення діяльності в сфері бухгалтерського обліку.

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків. СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
Програмні результати навчання
<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.</p> <p>ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.</p> <p>ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.</p>

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Правове положення бухгалтерського обліку в Україні.	<p>1. Бухгалтерський документ. Вимоги до змісту і оформлення документів. Класифікація бухгалтерських документів. Види недоброякісних документів.</p> <p>2. Облікові реєстри та їх види. Порядок виправлення помилок в документах згідно з Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Документ з точки зору Кримінально-процесуального кодексу України. Вилучення облікової документації.</p>	Тести, питання, запитання
2	Законодавче і нормативно-правове регулювання звітності та мета її складання.	<p>Звітність підприємства як заключний крок системи бухгалтерського обліку. Законодавче і нормативно-правове забезпечення звітності та мета її складання. Інформаційні потреби користувачів звітності. Види, класифікація та склад звітності підприємства. Елементи та якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності та розкриття інформації. Склад фінансової звітності</p>	Тести, питання, задачі
3	Особливості правового регулювання обліку необоротних активів.	<p>Склад необоротних активів. Класифікація, визначення та оцінка основних засобів. Поняття зносу (амортизації) основних засобів та методи розрахунку амортизації. Поняття інших необоротних та нематеріальних активів. Документування господарських операцій з обліку необоротних активів.</p>	Тести, питання, кейси, задачі

4	Особливості нормативно-правового регулювання обліку запасів	<p>Поняття запасів та їх значення. Визнання запасів активами, їх оцінка при надходженні та вибутті. Поняття, класифікація і оцінка виробничих запасів. Документування господарських операцій.</p> <p>Бухгалтерське відображення операцій з руху виробничих запасів.</p> <p>Закономірності відображення ознак слідів злочинної діяльності, які проявляються в бухгалтерській інформації.</p>	Тести, питання, задачі
5	Правове регулювання грошового обігу	<p>Грошова система України її основні елементи. Правові основи організації грошового обігу на території України. Організація роботи каси. Ліміт залишку готівки. Грошові документи та грошові кошти в дорозі. Документи з обліку операцій з готівкою. Безготівкові розрахунки. Порядок відкриття рахунків в кредитних установах. Документування господарських операцій по рахунках в банках. Роль, значення і зміст діяльності органів внутрішніх справ по охороні грошової системи України.</p>	Тести, питання, задачі
6	Правове регулювання обліку зобов'язань	<p>Види, класифікація та оцінка зобов'язань. Правові основи організації обліку зобов'язань. Заробітна плата: поняття, види та форми. Правові основи організації обліку розрахунків з оплати праці. Порядок нарахування та виплати заробітної плати. Нарухування на фонд оплати праці та утримання із заробітної плати робітників і службовців.</p>	Тести, питання, кейси, вікторина
7	Нормативно-правове регулювання обліку власного капіталу	<p>Структура власного капіталу та його складові. Правові основи організації обліку власного капіталу на території України. Порядок формування і обліку статутного (пайового капіталу). Етапи та порядок ведення обліку власного капіталу на підприємствах. Організація обліку складових власного капіталу.</p>	Тести, питання, кейси, вікторина
8	Нормативно-правове регулювання зобов'язань та капіталу згідно П(С)БО	<p>Аналітичний та синтетичний облік статутного капіталу. Порядок збільшення чи зменшення статутного капіталу. Особливості формування статутного капіталу в залежності від типу підприємства і форми власності.</p>	Тести, питання, задачі

4. Система оцінювання курсу.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	35
Самостійна робота	15
Індивідуальне заняття	-
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу.

Види навчальної роботи	Навчальні тижні															Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Лекції																	-
Семінарські заняття	5		5		5		5		5		5		5		5		40
Самостійна робота		5											5				10
Індивідуальні заняття																	-
Залік																50	50
Всього за тиждень	5	5	5	-	5	-	5	-	5	-	5	5	5	5	50	100	

6. Ресурсне забезпечення.

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<p>1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. N 436-ІУ / [Електронний ресурс]: за даними Верховної Ради України № 436-15, станом на 20.09.2015р. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15.</p> <p>2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-УІ із змінами та доповненнями / [Електронний ресурс]: за даними Верховної Ради України № 2755-17, станом на 20.09.2015р. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.</p> <p>3. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-ІУ / [Електронний ресурс]: за даними Верховної Ради України № 435-15, станом на 30.09.2015р. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15.</p> <p>4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України // Курсом реформ - облік 2000, 4.1 - К.: Баланс - клуб, 2000.- С.147 - 157.</p> <p>5. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон</p>	

- України від 26.09.1993 р. N 2939-ХП (в редакції від 07.08.2015 р.). - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (в редакції від 18.03.2014 р.). - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок у фінансових звітах»: наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. N 137 (в редакції від 10.01.2012 р.). - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. N 92 (в редакції від 24.07.2015 р.). - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 (в редакції від 01.01.2015 р.). - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237 (в редакції від 09.08.2013 р.). - [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.
12. Облік та нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності: Навчальний посібник / Н. Я. Зарудна, О. М. Кундеус, Т. А. Яковець. – Тернопіль : ТАЙП, 2016. – 283 с.
13. Іванський А. Й. Нормативно-правове регулювання реєстраційної діяльності : комент. довід. / Іванський А. Й. - Одеса : Гельветика, 2019. 627 с.
14. Карлін М. І. Правові основи підприємництва: навч. посіб. – 2Se вид., випр. і доповн. – К.: Кондор, 2006. – 368 с
15. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : підруч. / Я.Д Крупка, З.В. Задорожний, Н.В. Гудзь та ін. – 4-те вид. доповн. та переробл. – Тернопіль : ТНЕУ, 2019. – 451 с.
16. Хомко Л. В., Кульгавець Х. Ю. Правове регулювання підприємницької діяльності : навч. посібник. – Львів: ЛьвДУВС. – 2016. – 424 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра обліку і оподаткування, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, гуманітарний корпус, 706 кабінет 76018 https://koia.pnu.edu.ua/
Викладач	Лещук Галина Василівна
Контактна інформація викладача	halyna.leshchuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/
Пропуски занять	Пропуски практичних занять відпрацьовуються на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а (нб) округляється.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
Невідповідна поведінка під час заняття	-
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)

Викладач

Лещук Г.В.